

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ім. О.М. МАРЗЄЄВА НАМН УКРАЇНИ»

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Підстава: рішення Вченої ради
ДУ «ІГЗ ім. О.М. Марзєєва НАМН України»
Протокол № 6 від «07» червня 2023 р.

САНІТАНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ДО МІСЦЬ РОЗМІЩЕННЯ ПУНКТІВ ЕВАКУАЦІЇ (НАМЕТОВИХ МІСТЕЧОК) НАСЕЛЕННЯ В МІСТОБУДІВНІЙ ГЕОКАДАСТРОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ

ДУ «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я ім. О.М. МАРЗЄЄВА НАМН
УКРАЇНИ»

АВТОРИ

д.мед.н., проф. Махнюк В.М.,
к.б.н. Могильний С.М.,
к.б.н. Павленко Н.П.,
Мельниченко С.О.,
Махнюк В.В.,
Пелех Л.В.
Скочко В.П.

Київ - 2023

Суть впровадження: удосконалення гігієнічних, протиепідемічних, містобудівних критеріїв щодо безпеки розміщення та функціонування тимчасових пунктів евакуації (наметових містечок) для населення

Пропонується для впровадження в роботу: системи громадського здоров'я України, регіональних ДУ «Центри контролю та профілактики хвороб МОЗ України», територіальних органів Держпродспоживслужби, практичних лікарів – гігієністів, фахівців проектних, експертних організацій Мінрегіону, органів виконавчої влади і територіальних громад.

На виконання НДР «Гігієнічна оцінка містобудівної документації населених пунктів, які постраждали в результаті бойових дій, для створення умов безпечного проживання населення» фахівці лабораторії приймають участь у розробці проекту ДБН Б.1.1-Х:202Х «Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у містобудівній документації» у рамках постійної діючої Робочої групи з підготовки змін до державних будівельних норм у частині забезпечення захисту населення від зброї масового ураження при новому будівництві та реконструкції Науково-технічної ради Міністерства розвитку громад та територій України, утвореної відповідно до наказу Мінрегіону від 24.11.2022 р. № 224.

Відповідно до вимог новітнього Закону України «Про систему громадського здоров'я» (від 06.09.2022 № 2573-IX), що прийнятий на заміну Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», а саме положень ст. 28. (пункт 1) «Медико-санітарні вимоги щодо безпечності для здоров'я і життя людини містобудівної діяльності» у режимах забудови територій, визначених для містобудівних потреб, встановлених генеральними планами населених пунктів, планами зонування та детальними планами територій, повинно передбачатися створення безпечних умов для життя і здоров'я населення шляхом реалізації планувальних заходів для запобігання та усунення шкідливого впливу на

населення факторів середовища життєдіяльності. Статтею 24 зазначеного закону регламентовано готовність та реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я, зумовлені небезпечною подією або безпосередньою загрозою виникнення небезпечної події техногенного, природного, соціального, воєнного чи іншого характеру.

Враховуючи реалії сьогодення, коли кількість внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) за оцінками ООН досягла понад 7,1 млн осіб, гостро стало питання визначення місць для розгортання тимчасових пунктів евакуації (наметових містечок) для цієї категорії населення з послідуочим внесенням даної інформації в містобудівну геокадастрову документацію територіального рівня.

З метою мінімізації можливих жертв серед мирного населення розроблені санітарно-гігієнічні вимоги до пунктів евакуації, які повинні розгортатися на безпечній території у вигляді наметових містечок (далі – НМ) для тимчасового розміщення ВПО із зон бойових дій.

До наметового містечка повинен бути організований вільний під'їзд автотранспорту та місця для стоянки. Наметові містечка повинні розміщуватись поблизу або із зручним сполученням із інфраструктурою населених пунктів (зупинки транспорту, магазини, лікувальні та освітні (садочки, школи) заклади.

НМ слід розташовувати на відстані не ближче 100 м від ліній електропередач за вимогами «Державних санітарних правил і норм захисту населення від впливу електромагнітного випромінювання. СанПіН № 239-96», не ближче 50 м від автомагістралей та не ближче 50 м від залізничних колій за вимогами ДБН В.2.3-4:2015 «Споруди транспорту. Автомобільні дороги» і ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».

НМ не дозволяється розміщувати на територіях, ендемічних по зооантропонозних інфекціях, рекультивованих полігонах токсичних промислових і твердих побутових відходів за вимогами «Державних

санітарних правил планування та забудови населених пунктів. ДСП № 173-96».

НМ повинно бути забезпечено надійним зв'язком (мобільні мережі, інтернет), медичним пунктом та засобами пожежогашіння.

НМ повинні мати медичний пункт для надання домедичної та медичної невідкладної допомоги та психологічної допомоги. Медичний штат працівників (лікар, медсестра, психолог) та перелік лікарських засобів, виробів медичного призначення і обладнання залежить від первинної потреби (мети) розгортання наметового містечка. За необхідності медичний блок може складатися з кількох наметів. На випадок підозри щодо виникнення або розповсюдження інфекційних захворювань серед людей та персоналу, порушень санітарних норм і правил, які можуть створювати загрозу виникнення і поширення інфекційних хвороб і отруєнь, керівник (засновник, власник) наметового містечка зобов'язаний негайно інформувати лікувально-профілактичний заклад відповідної території.

НМ повинні мати автономні джерела електропостачання (дизельні або бензинові електростанції), які повинні розташовуватися не ближче 25 м від наметів та бути обладнаними шумо-, віброзахисним укриттям. Еквівалентні рівні звуку від обладнання біля наметів не повинні перевищувати допустимі рівні звуку за «Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів. ДСП № 173-96» та «Державними санітарними нормами допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови» (затвердженими наказом МОЗ від 22.02.2019 р. № 463, зареєстрованим в Міністерстві юстиції від 20.03.2019 р. за № 281/33252).

При розгортанні НМ в холодну пору року необхідно передбачити використання обігрівального обладнання (електричного). При необхідності можуть бути використані намети, в яких передбачені конструктивні рішення щодо облаштування всередині обігрівального обладнання (пічки). При влаштуванні обігрівального обладнання (пічки) повинні дотримуватись

рекомендації щодо безпечних умов використання (інструкцій виробника наметів, інструкцій виробника обігрівального обладнання, правил пожежної безпеки). Відведення продуктів горіння від пічок повинно здійснюватися герметичними димовідвідними трубами на висоту не менше 1 м від верхньої частини намету.

Наметове містечко повинно бути розташоване поблизу джерел питного водопостачання для підключення до централізованої мережі водопостачання. За показниками якості та безпечності вода повинна відповідати вимогам Державних санітарних правил і норм «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною. ДСанПіН 2.2.4-171-10».

За відсутності джерел питного водопостачання на час функціонування наметового містечка може використовуватися привізена питна вода, яка відповідає вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10, або фасована питна вода промислового виробництва (повинна мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи).

В наметовому містечку повинна бути передбачена буфетна зона (з гарячими напоями, печивом та бутербродами). За необхідності гаряче харчування може бути організовано привізне із закладів громадського харчування, що відповідають вимогам санітарного законодавства) або приготування їжі в умовах польової кухні (спеціальна військова польова кухня).

В санітарно-побутовій зоні наметового містечка повинні бути розміщені місця для збору сміття та біотуалети за вимогами «Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць. № 145-11».

Зазначені розроблені санітарно-гігієнічні вимоги щодо розміщення тимчасових пунктів евакуації (наметових містечок) для населення пропонуються до впровадження в роботу територіальних органів Держпродспоживслужби, практичних лікарів – гігієністів, фахівців проектних, експертних організацій Мінрегіону, органів виконавчої влади і територіальних громад, а також включення окремим розділом «Санітарно-

гігієнічні вимоги» до проєкту ДБН Б.1.1-Х:202Х «Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у містобудівній документації».

Інформаційний лист підготовлено за результатами науково-дослідної роботи «Гігієнічна оцінка містобудівної документації населених пунктів, які постраждали в результаті бойових дій, для створення умов безпечного проживання населення», номер державної реєстрації: 0123U100941.

За додатковою інформацією звертатися до авторів листа: ДУ «ІГЗ НАМНУ», д.мед.н., професор, лікар-гігієніст вищої кваліфікаційної категорії Махнюк В.М. тел.: (044) 292-14-41.

Анотованим описом Інформаційного листа є ***Повідомлення про наукову продукцію Реєстр № 75/10/24***, яке ввійшло до ПЕРЕЛІКУ наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я (Випуск 10), затверджений МОЗ України та НАМН України 11.04.2024р. / ДНП «Центр тестування», www.testcentr.org.ua